

In deze rubriek belichten we een thema uit het sportverenigingsleven in Nederland op basis van de cijfers uit de SportAanbiedersMonitor (voorheen Verenigingsmonitor). Deze keer staat in het teken van hoop en het realiseren van ambities door verenigingen. Hoop doet leven: zolang er hoop is, zijn er ook nog mogelijkheden. Maar worden deze mogelijkheden ook gezien en benut door verenigingen?

VEEL SUCCES!

DOOR JANINE VAN KALMTHOUT (MULIER INSTITUUT I.S.M. NOC*NSF)

Hoe succesvol zijn de Nederlandse sportverenigingen? Met een stabiel aandeel van rond 30 procent van de Nederlandse bevolking dat lid is van een sportvereniging (ongeveer 4 miljoen Nederlanders), ruim 25.000 verschillende sportverenigingen en een miljoen vrijwilligers in de sport kun je zeker spreken van succes. Een hele prestatie om dit jaar na jaar te realiseren in een dynamische omgeving.

De succesbeleving bij sportverenigingen is heel divers. Sommige clubs vinden zich succesvol als er veel kampioenen in hun club zijn. Andere clubs spreken van een succes als de begroting sluitend is, zonder financieel verlies het jaar wordt afgesloten of nieuwe leden zijn geworven. Het gevoel van succes bij verenigingen hangt samen met het bereiken van de doelstellingen van de verenigingen (figuur 1). Doelstellingen die aansluiten bij de knelpunten of problemen die verenigingen ervaren: ledenwerving/-behoud (78%), kader (61%), financiën (47%) en accommodatie (33%).

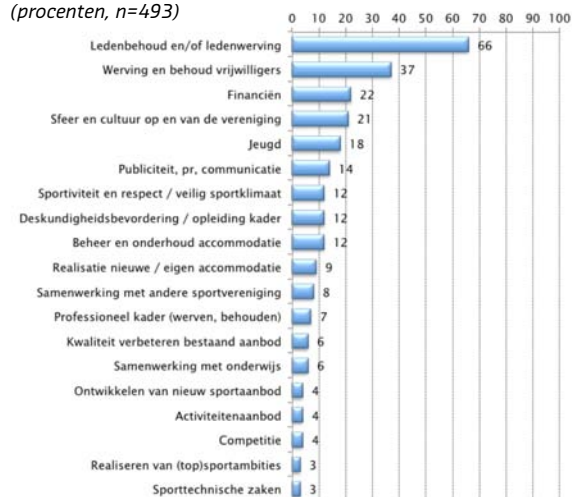
Hoewel veel verenigingen problemen (88%) ervaren en hun speerpunten van beleid daarop formuleren, lijkt het over het algemeen best goed te gaan met de verenigingen. Zo beschikt 80 procent van de verenigingen over voldoende vrijwilligers (figuur 2). Toch is de helft van de verenigingen ook altijd op zoek naar nieuwe

vrijwilligers. Er zijn wel verschillen tussen verenigingen. Grote verenigingen en verenigingen met een eigen accommodatie zijn vaker op zoek naar vrijwilligers en hebben meer vacatures (ook op cruciale posities) dan kleine verenigingen en de clubs zonder eigen accommodatie. Kader is vaker een speerpunt van beleid bij grote verenigingen dan kleine verenigingen. Ook open clubs zijn vaker op zoek naar vrijwilligers dan de andere clubs.

Bij de meeste verenigingen is er sprake van een stabiel of groeiend ledental voor nu en in de toekomst. 13 procent van de verenigingen heeft een groeiend ledental nu en in de toekomst. Dit zijn met name de grote verenigingen en de verenigingen met eigen accommodatie. Ook (zeer) open clubs¹ hebben een groeiend ledental. De kleine verenigingen hebben vaker een stabiel of dalend ledental. Bij hen vormt ledenwerving/-behoud vaker een speerpunt van beleid dan bij de grote verenigingen.

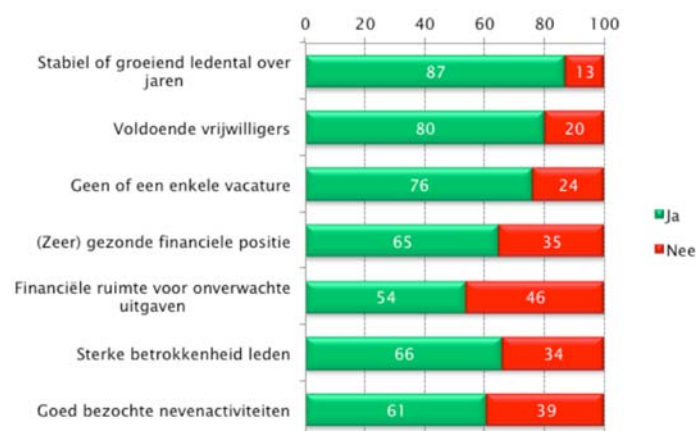
Financiën vormen voor meer verenigingen een knelpunt en speerpunt van beleid dan vijf jaar geleden. Wat betreft de financiële positie zijn er nauwelijks verschillen tussen verenigingen. Twee derde van de verenigingen spreekt van een gezonde financiële positie en de helft van de verenigingen heeft financiële ruimte voor onverwachte uitgaven. Open clubs geven iets vaker aan dat ze in een minder gezonde financiële positie te verkeren. Ruim de helft van de verenigingen geeft aan dat de inkomsten vanuit de gemeente en uit sponsoring en reclame zijn afgenomen het afgelopen jaar. Gezien de gevolgen van de recessie en de ontwikkelingen bij gemeenten op het gebied van tarieven- en subsidiebeleid is de verwachting dat hier nog de nodige uitdagingen komen voor verenigingen de komende jaren. Bij twee derde van de verenigingen zijn de leden sterk betrokken bij hun verenigingen. Bij kleine verenigingen is vaker sprake van sterke betrokkenheid van de leden dan bij grote verenigingen. Er zijn behoorlijk wat successen in de verenigingssport. Maar er zijn nog veel uitdagingen om succesvol te blijven voor de verschillende verenigingen en hun doelstellingen te verwezenlijken. Veel succes! ●

Figuur 1 Korte termijn speerpunten bij verenigingen (procenten, n=493)

Bron: NOC*NSF/Mulier Instituut SportAanbiedersMonitor 2012

Figuur 2 Stand van zaken ten aanzien van de vier belangrijkste speerpunten bij verenigingen (leden, kader, financiën en sfeer) (procenten, n=493)

Bron: NOC*NSF/Mulier Instituut SportAanbiedersMonitor 2012

¹ Een open club is een club waarbij de eigen leden, andere regelmatige bezoekers van de club en de buurtbewoners worden uitgenodigd om te komen en te blijven sporten en betrokken te raken en te blijven. De open club gaat, in samenwerking met partijen uit andere sectoren, gericht aan de slag om activiteiten aan te bieden die haar hoofdactiviteit versterken.